

LIBRIS

We know
books

**KRISTIN
HARMEL**

**PĂDUREA
STELELOR
CE PIER**

Traducere din limba engleză și note
LAURA BUCĂȚARU

LITERA
București

The Forest of Vanishing Stars

KRISTIN HARMEL

Copyright © 2021 by Kristin Harmel Lietz

Toate drepturile rezervate

Pădurea stelelor ce pier

Kristin Harmel

Copyright © 2022 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Rodica Bogdan

Corector: Dorina Lipan

Prelucrare copertă: Bogdan Mitea

Tehnoredactare și prepress: Laura Carip

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HARMEL, KRISTIN

Pădurea stelelor ce pier / Kristin Harmel;

trad. din lb. engleză și note: Laura Bucătaru . -

București: Litera, 2022

ISBN 978-606-33-8720-3

I. Bucătaru, Laura (trad.; note)

821.111

Pentru Kathy Trocheck (Mary Kay Andrews), Kristy Woodson Harvey, Patti Callahan Henry, Mary Alice Monroe, Meg Walker, Shaun Hettinger și pentru toți membrii comunității noastre Friends & Fiction.

*Ați umplut cu lumină, dragoste și prietenie
un an întunecat și voi fi veșnic recunoscătoare
pentru toate modurile în care m-ați salvat.*

CAPITOLUL 1

1922

Bătrâna urmărea din întuneric apartamentul de pe Behaimstrasse numărul 72, așteptând ca luminile dinăuntru să se stingă. Trandafiri purpurii însângerau balconul apartamentului și o iederă cățărătoare îmbrăca balustrada metalică, însă nu tânărul cuplu care locuia acolo – însetatul de putere Siegfried Jüttner și distanta lui soție, Alwine – era cel care uda plantele. Această sarcină îi revenea menajerei, întrucât îngrijirea era ceva ce putea fi făcut doar de cei înzestrați cu o oarecare bunătate.

Urmărea familia Jüttner de aproape doi ani, știa multe despre ei, informații importante pentru misiunea pe care era pe cale să o îndeplinească.

Știa, de exemplu, că domnul Jüttner fusese printre primii bărbați din Berlin care se înrolaseră în Partidul Muncitoresc Național Socialist German, o nouă mișcare politică ce câștigase, încetul cu încetul, teren, într-o țară devastată de război. Știa că fusese inspirat să facă acest lucru în timp ce se afla într-o vacanță la München, în urmă cu doi ani, după ce văzuse un tânăr furios, pe nume Adolf Hitler, ținând discursuri

vibrante în restaurantul Hofbräukeller. Știa că, după acel discurs, domnul Jüttner se întorsese, într-o plimbare de douăzeci de minute, la elegantul hotel Vier Jahreszeiten, își trezise din somn tânăra soție și făcuseră dragoste, cu toate că ea se împotrivise inițial, visând la tânărul pe care îl iubise cândva, un bărbat care murise în Primul Război Mondial.

Mai știa bătrâna, de asemenea, că bebelușul conceput în acea noapte bavareză cu iz de toamnă, o fetiță pe care soții Jüttner o numiseră Inge, avea un semn din naștere, în formă de porumbel, pe partea interioară a încheieturii mâinii stângi.

Știa, totodată, că cea de-a doua aniversare a zilei de naștere a fetei avea să aibă loc în următoarea zi, pe 6 iulie 1922. Și, la fel cum știa că bobocii în formă de clopoțel ai lăcrămioarelor și petalele întunecate ale aconitului puteau ucide un om, tot așa știa și că acea fetiță nu trebuia să mai rămână cu familia Jüttner.

Acesta era motivul pentru care venise.

Bătrâna, pe nume Jerusza, știuse întotdeauna lucruri pe care alți oameni nu le știau. De exemplu, știuse când Frédéric Chopin murise în 1849, pentru că se trezise dintr-un somn profund, notele „Studiului revoluționar” compus de el trecându-i prin minte într-o derulare tristă. Simțise cum se cutremura pământul la nașterea lui Marie Curie, în 1867, și a lui Albert Einstein, în 1879. Și, într-o zi toridă de sfârșit de iunie, în anul 1914, la două luni după ce împlinise șaptezeci și patru de ani, simțise adânc în vena jugulară, cu câteva săptămâni înainte ca veștile să ajungă la ea, că moștenitorul tronului austro-ungar fusese doborât de glonțul unui asasin, frângând echilibrul fragil al lumii. Știuse atunci că războiul avea să izbucnească, așa cum știa și acum. Văzuse asta în norii întunecați ce se adunaseră la orizont.

Mama Jeruszei, care își luase propria viață cu o fiertură otrăvitoare în 1860, obișnuia să-i spună că a cunoaște lucruri

imposibil de aflat era un dar de la Dumnezeu, transmis doar prin sângele matern al celor mai norocoase dintre femeile evreice. Jerusza, ultima descendentă dintr-o linie de sânge ce dăinuise timp de secole, era convinsă, în anumite momente, că acesta era mai degrabă un blestem, însă, dincolo de orice, asta fusese povara ei de o viață, să asculte vocile ce răsunau prin păduri. Frunzele îi șopteau în copaci, florile îi spuneau povești la fel de vechi precum timpul, râurile curgeau grăbit cu vești din locuri îndepărtate. Dacă cineva ar fi ascultat cu suficientă atenție, ar fi înțeles că natura își dezvăluise întotdeauna secretele, care erau, bineînțeles, secrete ale lui Dumnezeu. Iar acum, tot Dumnezeu era cel care o adusese aici pe Jerusza, la colțul învăluit în ceață al unei străzi din Berlin, unde avea ca misiune schimbarea destinului unui copil și, probabil, al unei părți a lumii.

Jerusza fusese în viață timp de optzeci și doi de ani, aproape de două ori mai mult decât un neamț obișnuit din zilele noastre. Când oamenii o priveau – dacă se sinchiseau să o privească – erau vizibil surprinși de trăsăturile ei zbârcite, de mâinile noduroase, deformate de zeci de ani de trai greu. Cu toate acestea, în majoritatea timpului, străinii o ignorau pur și simplu, așa cum și Siegfried și Alwine Jüttner o făcuseră de sute de ori când trecuseră pe lângă ea pe stradă. Vârsta o făcea invizibilă, în special celor care țineau mult la aspect și putere; o considerau inutilă pentru ei, o risipă de timp, o risipă de spațiu. La urma urmei, o femeie așa bătrână cum era avea să moară în scurt timp, cu siguranță. Însă Jerusza, care își petrecuse întreaga viață folosind plante și ierburi din cele mai întunecoase colțuri ale celor mai dese păduri, știa că avea să trăiască cu aproape douăzeci de ani mai mult, până la vârsta de o sută doi ani, și că avea să moară într-o primăvară, într-o zi de marți, chiar după ultimul dezgheț din anul 1942.

Menajera familiei Jüttner, fiica timidă a unui marinar mort, plecase acasă de două ore și, la câteva minute trecute de ora zece, familia Jüttner stinse, în cele din urmă, luminile. Jerusza răsuflă ușurată. Întunericul îi era scut; dintotdeauna fusese așa. Aruncă o privire prin ferestrele închise și desluși forma pătuțului de bebeluș al fetei, aflat în partea dreaptă a încăperii, dincolo de perdelele de culoare crem. Știa exact unde se află, căci fusese de multe ori în acea încăpere când familia nu era acasă. Își plimbase degetele de-a lungul barelor de pin, simțind încordarea lemnului arcuit. Bineînțeles, lemnul avea memorie, și, prima dată când Jerusza atinsese patul în care dormea bebelușul, se simțise aproape copleșită de o învăluire caldă de lumină albă.

Era aceeași lumină care o chemase aici, din pădure, în urmă cu doi ani. Prima dată o văzuse în iunie 1920, strălucind deasupra vârfurilor copacilor ca o auroră boreală personală, atrăgând-o înspre nord. Nu îi plăcea orașul, detesta să se afle într-un loc construit de om și nu de Dumnezeu, însă știa că nu avea de ales. Picioarele o purtasera direct pe Behaimstrasse, la numărul 72, pentru a fi martoră cum doamna Jüttner, cu părul negru ca pana corbului, își alăptase bebelușul pentru prima oară. Jerusza văzuse încă de pe atunci strălucirea copilului, o lumină în întunericul ce avea să vină și de care nimeni nu avea habar.

Nu își dorea un copil; nu își dorise niciodată. Probabil că acesta și fusese motivul pentru care îi luase atât de mult timp să acționeze. Însă natura nu face greșeli, iar acum, sub cerul acoperit de un nor negru asemenea unui stol de mierle tăcute deasupra orașului ce licărea în noapte, știa că sosise clipa.

Se cățără cu ușurință pe scara de incendiu a clădirii moderne, deschise cu și mai multă ușurință fereastra descuiată a casei soților Jüttner și se strecură în liniște în interior. Copila era trează, privind tăcută, ochii ei extraordinari – un amurg

albastru și o pădure verde – strălucind în întuneric. Părul îi era negru ca noaptea, buzele de un roșu aprins, culoarea macilor de câmp.

– *Ich bin gekimen dir tzu nemen*, șopti Jerusza în idiș, o limbă pe care fetița nu o știa încă.

Am venit după tine. Fu uimită să constate că inima îi galopa.

Nu se așteptă la un răspuns, însă buzele fetei se deschiseră și își întinse mâna stângă, cu palma în sus, semnul din naștere în formă de porumbel sclipind în întuneric. Rosti ceva încet, ceva ce pentru o altă persoană nu ar fi însemnat decât gânguritul fără sens al unei fete, însă pentru Jerusza era cât se poate de limpede.

– *Dus zent ir*, spuse fetița în idiș.

Tu ești.

– *Yo, dus bin ikh*, încuviință Jerusza.

Și spunând acestea, luă fetița, care nu plânse deloc și, strângându-i corpul delicat la piept, se strecură prin fereastră și coborî clătinându-se pe scara metalică, picioarele-i atingând trotuarul fără a scoate nici un sunet.

Printre faldurile pelerinei Jeruszei, fetița privi tăcută, cu ochii ei rotunzi, în două nuanțe diferite ale oceanului, cum Berlinul dispăru în urma lor, pădurea nordică înghițindu-le pe de-a-ntregul.

CAPITOLUL 2

1928

Fetița din Berlin avea opt ani când Jerusza o învăța pentru prima dată cum să omoare un om.

Bineînțeles, Jerusza renunțase la numele dat la naștere fetei, imediat ce ajunseră la marginile răcoroase ale pădurii, cu șase ani în urmă. Inge însemna „fiica unui tată eroic“, iar asta era o minciună. Copila nu avea nici un părinte în afara pădurii înseși.

Mai mult decât atât, Jerusza știuse, din prima clipă în care văzuse lumina deasupra Berlinului, că fetița avea să se numească Yona, ceea ce în ebraică însemna „porumbel“. Știuse acest lucru chiar înainte de a vedea semnul din naștere al fetei, semn care, în loc să se estompeze odată cu trecerea timpului, se conturase mult mai evident, mai întunecat, un semn că acest copil avea ceva special, că era menit pentru ceva mareț.

Era foarte important să poarte numele potrivit, iar bătrâna nu ar fi putut-o numi pe Yona altfel decât ceea ce era. La rândul său, bineînțeles, și ea aștepta respect pentru adevărata sa identitate. Jerusza se referea la „moștenirea proprie“

ca fiind puterea magică pe care o primise pe linie descendentă, un tribut al apartenenței la pădurea însăși, și fusese unicul mod în care îi dăduse voie Yonei să o numească. „Mamă“ însemna ceva diferit, ceva ce Jerusza nu ar fi putut să fie vreodată, ceva ce nu și-ar fi dorit să fie vreodată.

– Există sute de moduri de a lua o viață, îi spuse Jerusza, în lumina tot mai slabă a unei după-amiezi de iulie, la scurt timp după cea de-a opta aniversare a zilei de naștere a fetei. Și trebuie să le cunoști pe toate.

Yona își ridică privirea, oprindu-se din cioplitul unei mici pitulici într-o bucată de lemn. Începuse să cioplească în lemn diverse creaturi care să-i țină companie, lucru pe care Jerusza nu îl putea înțelege, pentru că ea prețuia singurătatea mai presus de orice, însă părea a fi o îndeletnicire destul de inofensivă. Părul Yonei, de culoarea celei mai întunecate și neînstelate nopți, îi cădea pe spate, curgându-i peste umerii asemenea unei păsări. Ochii ei – adânci, nemărginiți și tulburători – i se încetșară de confuzie. Soarele se afla jos pe cer, iar umbra ei se întindea în spate până înspre marginea poienii, în încercarea de a evada printre copaci.

– Dar întotdeauna mi-ai spus că viața este prețioasă, că este darul lui Dumnezeu față de om, că trebuie protejată, replică fata.

– Da. Însă cea mai importantă viață pe care trebuie să o protejezi este a ta. Jerusza își întinse palma și făcu semn cu muchia palmei dintr-o parte în cealaltă a traheii. Dacă cineva te atacă, o lovitură puternică aici, executată corect, îi poate fi fatală.

Yona clipi de câteva ori, genele lungi umbrindu-i obrazii, care erau neobișnuit de palizi, mereu palizi, deși stătea tot timpul în bătaia soarelui. Așezând pitulicea din lemn pe pământ, în dreptul ei, îi tremurară mâinile.

– Dar cine să mă atace?

Jerusza se holbă dezgustată la copilă. Era cu capul în nori, în ciuda învățăturilor primite de la Jerusza.

– Copil aiurit! izbucni ea.

Fata se trase de lângă ea. Era un lucru bun că îi era teamă, căci lucruri îngrozitoare aveau să se întâmple.

– Întrebarea ta nu este cea potrivită, ca de obicei, spuse Jerusza. Va veni o zi în care te vei bucura că te-am învățat ceea ce știi.

Acesta nu era un răspuns, însă fata nu ar fi îndrăznit să o înfrunte. Jerusza era puternică precum capra neagră, inteligentă precum cioara și răzbunătoare precum coțofana. Se afla pe pământ de aproape nouă decenii și știa că fata era înspăimântată de vârsta și de înțelepciunea ei. Jeruszei îi plăcea să fie așa; copilul trebuia să știe foarte clar că femeia nu îi era mamă. Îi era îndrumător, nimic mai mult.

– Dar, Jerusza, nu cred că aş putea lua viața cuiva, spuse Yona într-un târziu, cu glasul stins. Cum aş mai putea trăi cu mine însămi?

Jerusza pufni în râs. Îi venea greu să creadă că fata era încă atât de naivă.

– Am omorât cinci bărbați și o femeie, copilă. Și trăiesc foarte bine cu mine însămi.

Ochii Yonei se măriră, însă nu mai spuse nimic până la lăsarea serii, când lecțiile zilei luară sfârșit.

– Pe cine ai ucis, Jerusza? șopti în întuneric, în timp ce stăteau întinse pe spate pe covorul așternut de pădure, având deasupra un acoperiș din molid construit de ele cu o săptămână înainte.

Se mutau la interval de o lună sau două, construind câte o nouă colibă din darurile pe care pădurea le oferea, lăsând mereu câte o crăpătură în tavanul încropit în grabă din scoarță de copac, pentru a vedea stelele atunci când nu exista

nici un risc să plouă. În seara aceea, cerul era limpede, iar Jerusza reuși să distingă Ursa Mică, Ursa Mare și constelația Draco, dragonul, cățărându-se pe cer. Viața era într-o continuă schimbare, dar stelele erau mereu aceleași.

– Un țăran, doi soldați, un fierar și pe femeia care mi-a ucis tatăl, replică Jerusza fără a se uita la Yona. Toți m-ar fi ucis dacă le-aș fi dat șansa. Să nu îi dai nimănui această oportunitate, niciodată, Yona. De vei uita această lecție, vei muri. Acum, odihnește-te puțin!

Până la următoarea lună plină, Yona află că o singură lovitură aplicată în partea dreaptă, chiar la baza coloanei, putea perfora un rinichi. O lovitură orizontală cu muchia palmei în piramida nazală putea strivi oasele faciale până în craniu, cauzând hemoragie cerebrală. O lovitură puternică în tâmplă, cu vârful piciorului, când o persoană se afla la pământ, putea curma rapid o viață. O prindere rapidă a capului unei persoane aflate în șezut cu spatele, combinată cu o răsucire rapidă înapoi, îi putea frânge gâtul. O tăietură de cuțit aplicată în sus, de la încheietura mâinii până la interiorul cotului, de-a lungul arterei radiale, putea secătui o persoană de sânge în câteva minute.

Însă totul în univers se afla în echilibru și, pentru fiecare metodă de a ucide, Yona învăță și o metodă de vindecare. Afinele puteau restabili circulația unei inimi slăbite sau puteau resuscita un rinichi pe cale să cedeze. Iarba-măței, transformată în pastă, putea opri sângerarea. Rădăcina de brusture putea extrage otrava din fluxul sanguin. Fructele de soc strivite puteau să reducă o febră fatală.

Viață și moarte. Moarte și viață. Două lucruri de mică importanță, pentru că, în final, sufletul părăsea corpul și devenea unul și același cu Dumnezeu cel infinit. Însă Yona nu putea înțelege acest lucru, nu încă. Nu aflase că se

născuse cu misiunea de a repara lumea, pentru *tikkun olam*¹ și că fiecare *mitzvah*² pe care o avea de îndeplinit avea să declanșeze crâmpenele divine de lumină.

Ar fi fost bine ca pădurea să le poată satisface toate nevoile, însă fata crescuse, avea nevoie de îmbrăcăminte, de lapte pentru a-i întări oasele, de încălțări pentru a nu-și zdreli picioarele de solul pădurii pe timp de vară și pentru a nu-i degera pe timpul iernii. Când Yona era mai mică, Jerusza o mai lăsa câteodată singură în pădure, timp de o zi și o noapte, sperînd-o pentru a sta cuminte cu povești despre vârcolaci care mâncau fetițe, cât timp ea se aventura în orașele din apropiere pentru a lua cele necesare. Însă când fata începu să pună mai multe întrebări, nu îi rămase altă cale decât să o ia cu ea, pentru a-i arăta pericolele lumii exterioare, pentru a-i reaminti că nimeni nu este de încredere.

Era una dintre nopțile reci ale iernii anului 1931, fulgii plutind în aer din cerul întunecat, când Jerusza o luă cu ea pe fetița cu ochi mari într-un oraș numit Grajewo, din nord-estul Poloniei. Și, cu toate că Jerusza îi spusese în mod explicit să nu vorbească, se pare că Yona nu-și putu nicicum ține gura. Cât timp se furișară prin întuneric înspre una dintre gospodării, fata o tot presa cu întrebări: *Din ce este făcut un acoperiș? De ce caii dorm într-un grajd și nu pe câmp? Cum au construit aceste drumuri? Ce reprezintă însemnul de pe steag?*

Într-un final, Jerusza se răsti la ea.

– Gata, copilă! Nu e nimic bun pentru tine aici, nimic în afară de disperare și pericol! A-ți dori lucruri pe care nu le poți înțelege este ca și când te-ai holba la soare; nesăbuiința ta te va distruge.

¹ „Repararea lumii”, concept în iudaism

² „Poruncă”, în limba ebraică

Yona tăcu speriată pentru un timp, însă după ce Jerusza se strecură prin ușa din spate a casei și reapăru ținând în mână o pereche de cizme, pantaloni și o haină de lână care să îi fie bune Yonei pentru câteva ierni, Yona refuză să o urmeze când aceasta îi făcu semn.

– Ce mai este acum? întrebă Jerusza iritată.

– Ce fac acolo? întrebă Yona arătând cu degetul prin fereastra gospodăriei, unde familia ședea adunată în jurul mesei.

Era prima noapte de Hanuka, iar aceasta era o familie de evrei; din acest motiv Jerusza alesese această casă, știind că aveau să fie ocupați cât timp ea avea să sustragă lucrurile. Acum, tatăl familiei se ridică în picioare, chipul fiindu-i luminat de flacăra lumânării ce ardea în menoră¹ familiei și, cu toate că glasul nu i se auzea, era limpede că acesta cânta cu ochii închiși. Jeruszei nu îi plăcu expresia de pe chipul Yonei privind la toate acestea; era o privire plină de dorință și încântare, iar asemenea sentimente duceau doar la gânduri rele de evadare.

– Obiceiuri prostești, spuse ea într-un final. Nu e nimic aici pentru tine. Acum vino!

Yona tot nu se clinti.

– Dar par să fie fericiți. Sărbătoresc Hanuka?

Bineînțeles că fata știa deja acest lucru. Jerusza sculpa în fiecare an câte o menoră din lemn, doar pentru că așa îi ceruse mama ei cu ani în urmă. Hanuka nu era una dintre cele mai importante sărbători evreiești, dar celebra supraviețuire, pe care o respecta oricine trăia în pădure. Totuși, comportamentul fetei era nesăbuit. Jerusza își îngustă privirea.

– Repetă doar niște cuvinte care pentru ei și-au pierdut, cel mai probabil, întreaga însemnătate, Yona. Repetiția este pentru oamenii care nu doresc să gândească pentru ei înșiși,

¹ Menora (ebraică: מנורה) este un sfeșnic cu șapte brațe, fiind unul dintre cele mai vechi simboluri ale poporului evreu. (n. red.)